

LLIBERTAT, LLIBERTAT!

Amb la seva veu tel·lúrica, eco de moltes veus ancestrals, Mercedes Sosa ens fa una invitació entranyablement humana:

*“Hermano, dame tu mano,
vamos juntos a buscar
una cosa pequeñita
que se llama libertad”.*

La nostra Agenda 2014 acull la invitació fent de la llibertat el tema i el rep-te.

La Mercedes, amb tendresa revolucionària, qualifica la llibertat com una cosa petitona. Vatua, quina petitesa. Petitona i grandiosa, com el misteri de la llibertat de cada persona i de cada poble i de tota la història humana. Tendrament petitona com un fetus, espantosament gran com l'odi.

Ai llibertat, llibertat! En nom teu s'han viscut els més bells heroismes i s'han comès les majors iniquitats. Ets bandera de vida i bandera de mort.

Abordem a l'Agenda el tema llibertat en totes les seves dimensions, cercant conèixer i viure la llibertat integral, que té moltes vessants, que és un do i una conquesta. És als himnes de totes les nacions i a totes les antologies. És essencial a totes les religions. La religió, en darrera instància és el diàleg entre dues llibertats absolutes: Déu i la persona humana. En la fe cristiana, concretament, proclamem que Crist ens ha alliberat per tal que fóssim veritablement lliures. Ell ens va assegurar: “La veritat ens farà lliures”. Ser lliures, fer-se lliures, acollir la llibertat com un procés espiritual i una vivència política és anar humanitzant sempre més la nostra humanitat. Sabent amb esperit autocrític i crític quants són els enemics que assetgen la nostra llibertat; de llibertat a llibertinatge a vegades només hi va un joc de justificacions i aquesta “cosa petitona” mor, com un ocell sense ales, en el nostre cor, en la nostra família, en la nostra feina, en la nostra ciutadania, en la nostra vida personal i en la nostra Societat. I de cop i volta ens descobrim esclaus, esclaus de la por, de l'egoisme, del diner, del consumisme, de l'ambició, del poder...

Parlem de llibertat i parlem d'alliberament. No es pot defugir l'alliberament amb espiritualismes o amb personalismes desencarnats. La llibertat és política; a la nostra Agenda és política amb aquella opció clara que propugnen els zapatistes: "sempre des de sota i a l'esquerra".

La veritable llibertat és comunitària, un exercici de relacions que donen i reben. Jo sóc lliure si tu ets lliure. "No hi ha llibertat sense igualtat". Tampoc hi ha llibertat sense dignitat, una dignitat tantes vegades massacrada per ideologies i sistemes, víctima d'egoismes individuals o col·lectius, però també vencedora amb resistències exemplars que s'obren camí entre reixes, marginacions, tortures i censures. La llista dels màrtirs de la llibertat és infinita.

En ocasió de les commemoracions del mal anomenat Descobriment d'Amèrica, l'Agenda Llatinoamericana i Mundial va néixer per estimular la consciència i l'actuació alternatives. I aquella consciència i aquella actuació es traduirien en el servei a les Grans Causes, de la Nostra Amèrica, del Tercer Món, del Món. I seguim destacant a cada Agenda el moment històric i crític d'aquelles Grans Causes. Els textos firmats són responsabilitat de l'autor, però és tota l'Agenda que acull temes conflictius, de candent actualitat, amb esperit amplament ecumènic i macroecumènic. Dialogant ens humanitzem. Repassant els 22 números de la nostra Agenda conforta veure com aquest diàleg s'ha fet efectiu i actualitzat; com han entrat en el cercle militants populars, estudiants i professors, polítics, agents de pastoral, animadors de comunitat.

La cançó de la Mercedes ens ho demana: "anem junts a cercar" la llibertat i l'alliberament. Espavilem la consciència que portem i ens emportem "un poble en la nostra veu". No ens deixem prendre "aquesta cosa petitona" que garanteix la nostra dignitat. "És la nostra terra la que espera sense distàncies ni fronteres". Contra tots els tirans, malgrat tots els imperis, indignant-nos cada dia i traduint en actes i processos imparables la nostra indignació.

Definitivament:

Sense por a la Llibertat, que és la més deshumanitzadora de les pors.

Sense por a la Llibertat, que és dir sense por a la Vida.

PERE CASALDÀLIGA

